

Fietsen langs gevarieerd 'Oer-IJ'

Henk-Jan den Ouden

Heiloo ■ Wie er woont, staat er misschien niet zo bij stil, maar het landschap in het open gebied tussen Heiloo, Castricum en Akersloot is enorm gevarieerd. Strandwallen, strandvlaktes, veengebieden en polders wisselen elkaar op een klein gebied af. Aan de randen liggen dan ook nog de duinen en het Alkmaardermeer. De Werkgroep Oer-IJ Heiloo heeft in dat gebied een fietstocht uitgezet.

Dat het gebied landschappelijk zo interessant is, is deels te danken aan het Oer-IJ, vroeger de voortzetting van het IJ bij Amsterdam. Dat was ooit een zijtak van de Rijn, die bij Castricum uitmondde in zee. Vanuit het omliggende veengebied stroomden vele riviertjes naar het Oer-IJ. Ongeveer 200 voor Christus slibde de doorgang naar zee dicht.

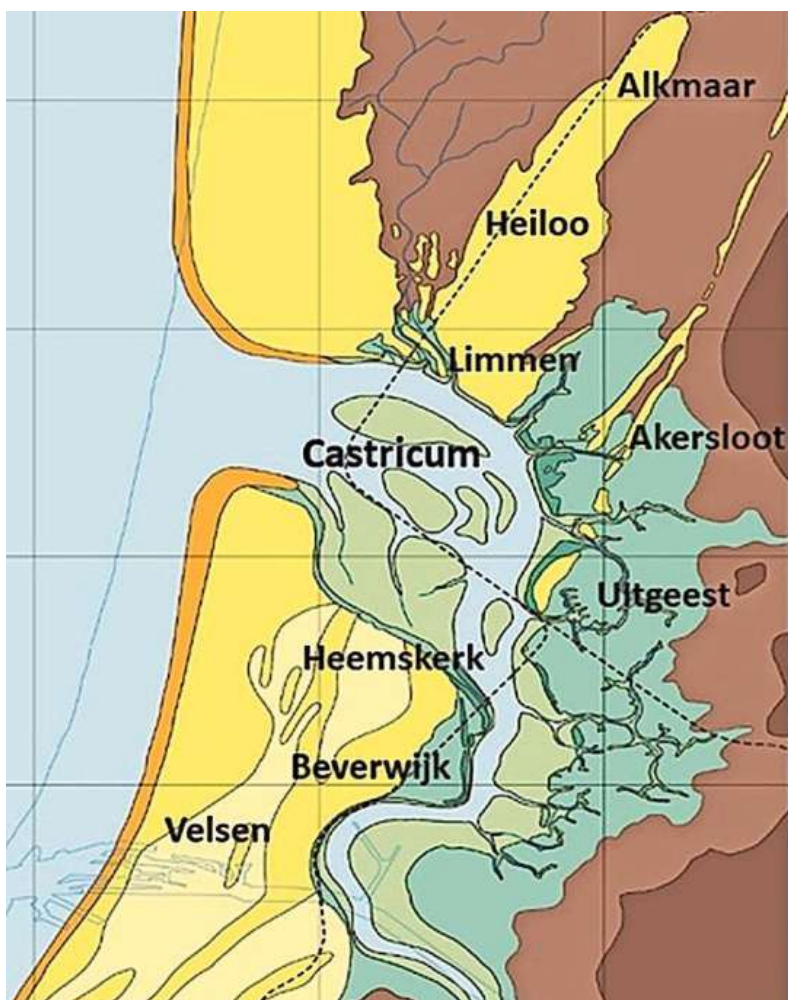
De hogere zandige strandwallen waar het Oer-IJ langsstroomde, zoals die waar Uitgeest en Akersloot op liggen en die van Limmen en Heiloo, zijn de vroegere kustlijnen. Het waren oorspronkelijk waddeneilanden. In dit gebied zorgden wind, getijdenstromingen, veenvorming en opstuiwend zand voor een sterk wisselend landschap.

Dijken

Door het droogvallen van delen van dit gebied konden de eerste bewoners zich hier vestigen. Met het aanleggen van dijken, het in cultuur brengen van grond, het graven van greppels, sloten en kanalen, het ontstaan van dorpen en steden, buitenverblijven en verdedigingswerken is het Oer-IJ-gebied sterk van karakter veranderd.

Met deze wetenschap wordt de fietstocht door de omgeving extra leuk. De hogere strandwallen zijn hier en daar nog duidelijk te zien. Zoals bij Akersloot, waar de wal vrij abrupt overgaat in de laagte van de Klaas Hoorn- en Kijfpolder en het Alkmaardermeer. Maar ook bij Limmen en in Heiloo, waar de oude Witte Kerk nog weer op een extra verhoging op die strandwal ligt.

De Zanddijk tussen Limmen en

Zo zag het er hier ongeveer 500 voor Christus uit. In geel duinen en strandwallen. Het Oer-IJ mondde vlak bij waar nu Castricum ligt in zee uit.

Egmond-Binnen lijkt slechts een smal bochtig weggetje, maar het is een heel oude dijk, rond het jaar 1100 aangelegd door monniken van het klooster in Egmond, om overstromingen van het land via het open Oer-IJ te voorkomen. Ook de Limmerdam tussen Limmen en Akersloot had die functie.

Palenkring

De route start bij de Witte Kerk in Heiloo en voert de fietser langs deze herkenningspunten. Maar ook langs de Palenkring, een reconstructie van een rituele plek tijdens de IJzertijd en de laag gelegen nieuwe natuurgebieden Noorder- en Zuidoer- en de westrand van Heiloo.

Landschap regio deels gevormd door oude rivier

Het bedevaartsoord Onze Lieve Vrouw ter Nood tussen Heiloo en Limmen ligt op de route, evenals het Stet, het oude haventje van Limmen. Daarna leidt de tocht de fietser naar Limbon, de oude buurtschap op de zuidpunt van de strandwal bij Limmen, met als herkenningspunten de oude hervormde kerk, de histori-

De Zanddijk is in de elfde eeuw door monniken gemaakt tegen het Oer-IJ.

De zeker duizend jaar oude Witte Kerk in Heiloo ligt op een verhoging op de toch al hogere strandwal.

ILLUSTRATIES PRESENTATIE LIA VRIEND/STICHTING OER-IJ

sche bollentuin Hortus Bulborum, het Bollenmuseum en de vereniging Oud Limmen.

Schulpvaart

Vervolgens gaat het langs de Schulpvaart, die de oorspronkelijke bedding volgt van het oude Oer-IJ, tot aan de zuidpunt van de strandwal van Akersloot. Via het buurtschap Starting, wat 'opslagplaats aan het water' betekent, leidt de route langs het Museumgemeel 1879 en de Sluisbuurt naar de huidige kern van Akersloot. Dan gaat het langs het Alkmaardermeer en door de Boeklermeer weer terug naar de Witte Kerk in Heiloo.

De fietsroute heeft een totale

lengte van 26 kilometer en volgt onder andere de bestaande groene fietsknoppunten. Hij kan uiteraard ook in etappes worden afgelegd.

De fietsroute is mogelijk gemaakt door Rotary Heiloo, restaurant Herberg Jan en de Stichting Oer-IJ. Hij is vorige week gepresenteerd aan wethouder Fred Dellelijn van Heiloo door bestuurslid Lia Vriend van de stichting.

Er is een boekje van de route gemaakt in een oplage van 3000 exemplaren. Dat is gratis verkrijgbaar bij onder andere Herberg Jan, Bibliotheek Heiloo, De Verhalenkamer/VVV, Historisch Museum Heiloo, Stichting Oud Limmen en Huis van Hilde in Castricum.

Het gebied Westpoort in Heerhugowaard.

FOTO ERNA FAUST

Andere invulling gezocht voor 'ziekenhuisterrein'

Roel van Leeuwen

Heerhugowaard ■ Ooit was Westpoort in Heerhugowaard in beeld voor een megabioscoop en later voor het ziekenhuis. Het college van Heerhugowaard laat nu onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het terrein, maar dan in samenhang met het terrein De Scheg.

Nadat zowel de plannen voor de megabioscoop (in combinatie met bruingoedwinkels) en de verhuizing van het MCA niet doorgingen, bleef er een braakliggend terrein over.

Oogcentrum

Aan de overkant van het spoor bevindt zich De Scheg. Dit terrein loopt van de spoorbrug langs de

N242 tot waar nu het Oogcentrum Noordholland en restaurant Gewoon Lekker zijn gevestigd. De Scheg was in beeld als kantoorlocatie, maar uit een onderzoek naar de behoefte aan kantoorlocaties in de regio is gebleken dat daar veel minder behoefte aan is dan was gedacht.

Spoorpartijen

Waar Westpoort eigendom is van de gemeente, is De Scheg in handen van BPD (het voormalige Bouwfonds). De gemeente wil nu nauw gaan samenwerken met BPD om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor de ontwikkeling van de twee terreinen. Naast de provincie zullen ook spoorpartijen NS en ProRail worden gevraagd om mee te denken.

„We verwachten binnen twee jaar

Westpoort eerder in beeld voor MCA en bioscoop

met een duidelijke visie te komen voor het gebied”, laat een woordvoerder van de gemeente weten. De kans dat er woningen komen in het gebied is groot, mogelijk in combinatie met kantoren of detailhandel. „Onderzocht wordt of er combinaties mogelijk zijn.”

De gemeenteraad wordt gevraagd om een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van 250.000 euro.